

Сарајево, 27.05.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 20.05.2019.- 24.05.2019.**

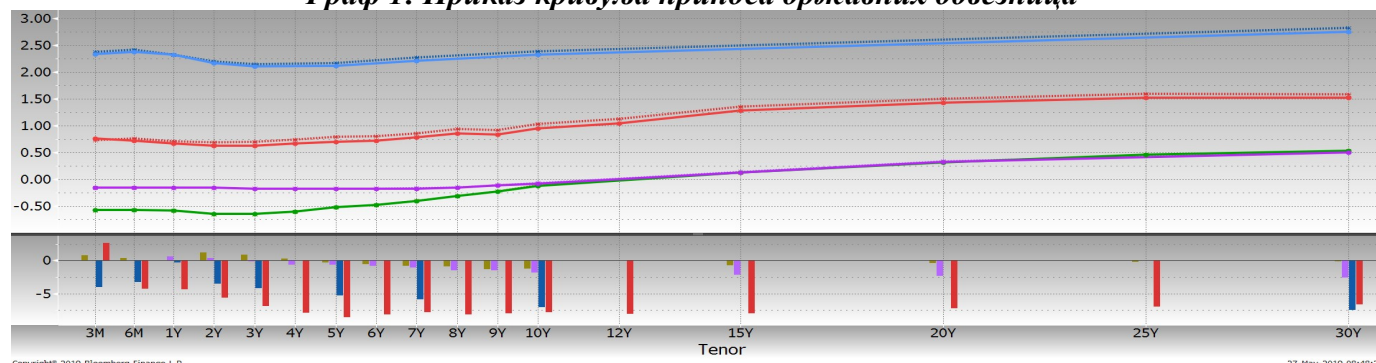
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	17.5.19	-	24.5.19	17.5.19	-	24.5.19	17.5.19	-	24.5.19	17.5.19	-	24.5.19
2 године	-0,65	-	-0,63	↗	2,20	-	2,16	↘	0,70	-	0,64	↘
5 година	-0,51	-	-0,52	↘	2,17	-	2,12	↘	0,79	-	0,71	↘
10 година	-0,10	-	-0,12	↘	2,39	-	2,32	↘	1,03	-	0,96	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	17.5.19	-	24.5.19
3 мјесеца	-0,547	-	-0,539
6 мјесеци	-0,572	-	-0,568
1 година	-0,544	-	-0,538

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 24.05.2019. године (пуне линије) и 17.05.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

У објављеним полугодишњим економским прогнозама OECD-а је упозорено да би трговинске напетости могле знатно нарушити глобалне привредне изгледе у средњорочној и другорочној перспективи. Пројцирана стопа глобалног БДП-а у овој години је смањена за 0,1% на 3,2%, што је најнижи ниво од 2015. године, док је прогнозирана стопа за 2020. годину остала непромијењена (3,4%). Уколико се трговински односи наставе погоршавати, OECD прогнозира пад глобалног БДП-а за чак 0,7%, односно за око 600 милијарди USD до 2021. године.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су протекле седмице биљежили волатилна кретања највише под утицајем различитих вијести о трговинским односима САД и Кине. На седмичном нивоу приноси ових обвезница краћег рока доспијећа су благо повећани, док су приноси дужег рока доспијећа благо смањени. Европски индекси акција су у уторак забиљежили раст, пратећи тренд раста на глобалном нивоу, а који је подстакнут одлуком председника САД о привременом повлачењу забране рада с кинеским технолошким гигантом. Приноси италијанских обвезница су забиљежили прилично смањење у односу на претходну седмицу, између 11 и 12 базних поена. Агенција за додјелу кредитног рејтинга Fitch потврдила је БББ рејтинг Португала те повећала изгледе рејтинга на „позитиван“ са „стабилан“. Уочи гласања у Европском парламенту 26. маја, замјеник премијера Италије Салвини обећао је да ће измијенити правила Европске уније како би

испунио обећање о 15% паушалном порезу за свакога. Салвини је истакао да је једини начин за отварање радних мјеста смањење пореза те измјена појединих европских правила и ограничења која намеће Брисел, али је на крају седмице изјавио да би био спреман на разговор с лидерима Француске и Њемачке да се покуша осигурати већи ниво дозвољеног дефицита. Прелиминарни подаци ЕУ избора су показали да су проевропске странке углавном задржале највећи број мјеста, а највећа излазност у посљедње двије декаде је изгледа наградила проевропске либерале и „зелене“ странке. Ипак, боље резултате у односу на претходне изборе оствариле су популистичке странке у Италији и Француској.

Према најновијим прогнозама OECD-а, пројигирана стопа БДП-а еврозоне у текућој години износи 1,2%, док се за наредну годину прогнозира стопа БДП-а од 1,4%. У овој години прогнозирана стопа инфлације износи 1,2%, а у наредној години очекује се да ће иста износити 1,5%. OECD је сугерисао да би европске владе које могу приуштити повећање јавне потрошње то требало и да учине како би зауставиле успоравање глобалног раста, а које би се могло претворити у дугорочну стагнацију. Записник с априлске сједнице УВ ЕЦБ је потврдио да ће параметри за нове дугорочне операције (TLTRO III), које ће се имплементирати од септембра, вјероватно бити најављени на сљедећој сједници ЕЦБ. Записник наводи и да ће УВ размотрити да ли би очување повољних импликација негативних каматних стопа по економију могло захтијевати ублажавање могућих споредних ефеката, уколико уопште постоје, на банкарско посредовање. Као највећи ризици по привредни раст наводе се протекционизам, кинеска економија и Брегзит.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	PMI композитни индекс – Е3 (прелим.)	МАЈ	51,7	51,6	51,5
2.	Текући рачун – Е3 (у милијардама EUR)	МАР	-	24,7	27,9
3.	Индекс повјерења потрошача – Е3 (прелим.)	МАЈ	-7,7	-6,5	-7,3
4.	Ifo индекс пословног повјерења – Њемачка	МАЈ	99,1	97,9	99,2
5.	БДП – Њемачка (квартално) финал.	I квартал	0,4%	0,4%	0,0%
6.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г)	МАР	-	1,1%	1,0%
7.	Стопа незапослености – Финска	АПР	-	8,0%	7,0%

САД

Приноси на америчке обвезнице су током протекле седмице забиљежили смањење од 4 до 7 базних поена под утицајем и даље изражених трговинских тензија између САД и Кине. Након изненађујуће одлуке предсједника САД да прогласи ванредно стање у земљи и забрани америчким компанијама пословну сарадњу с кинеским технолошким гигантом Huawei, почетком прошле седмице Министарство за трговину САД је објавило привремену одгоду санкција наредних 90 дана, до 19. августа. Ова мјера највише је усмјерена на заштиту америчких компанија и потрошача. Истовремено, Trump је најавио пакет од 16 милијарди USD за помоћ пољопривредницима који су погођени кинеским тарифама те истакао како трговински споразум с Кином остаје “добра могућност”. Из Министарства трговине САД је саопштено да ће предложити правило којим ће се наметнути компензацијске царине за земље које потцјењују своју валуту у односу на USD, јер на тај начин Министарство може компензирати новчане субвенције које штете америчкој индустрији. Прошле седмице објављен је записник с посљедње сједнице FOMC-а, у којем се наводи да су чланови сагласни да би стрпљив приступ одређивању будућих прилагођавања циљаног распона референтне каматне стопе вјероватно остао прикладан и у наредном периоду. Већина чланова сматра да је недавно ублажавање инфлације пролазно те су креатори монетарне политике углавном очекивали да ће стрпљив приступ прилагођавању монетарне политике бити у складу с континуираним растом привредне активности, снажним условима на тржишту рада и инфлацијом која је близу циљаног нивоа од 2%. У записнику је наведено да су чланови коментарисали и очекивања о питању смањења референтне каматне стопе, приписујући то неизвјесностима око глобалног раста и трговинског рата.

OECD-ова прогноза стопе БДП-а у САД за ову годину износи 2,8%, док се за 2020. годину прогнозира стопа од 2,3%. У овој години прогнозирана стопа инфлације износи 1,4%, а у наредној

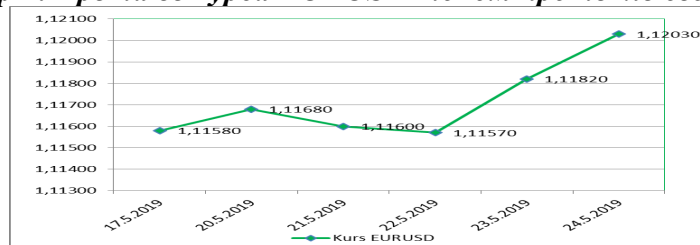
години се очекује да ће иста износити 2,1%. Из OECD-а је саопштено да ће даља ескалација трговинских односа у знатној мјери погодити, како привреде САД и Кине тако и економију на глобалном нивоу.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр.	Економски индикатори	Очекивањ е	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс прерађивачког сектора Р МАЈ	52,6	50,6	52,6
2.	PMI индекс услужног сектора Р МАЈ	53,5	50,9	53,0
3.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Канзас Ситија МАЈ	6	4	5
4.	Индекс економских активности Фед из Чикага АПР	-0,20	-0,45	0,05
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 18. МАЈ	215.000	211.000	212.000
6.	Обим поруџбина трајних добара Р АПР	-2,0%	-2,1%	1,7%
7.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења 19. МАЈ	-	60,3	59,9
8.	Захтјеви за хипотекарне кредите 17. МАЈ	-	2,4%	-0,6%

USD је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD повећан с нивоа од 1,1158 на ниво од 1,1203.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протеклу седмицу у Великој Британији обиљежила је оставка премијерке Мау, као и одржавање избора за Европски парламент. Наиме, премијерка Мау званично је саопштила да ће с те позиције одступити 7. јуна. Посљедњи покушај премијерке Мау да добије подршку колега за приједлог Брежита изазвао је средином седмице побуну појединих министара који подржавају Брежит, продубљујући политичку неизвјесност у тој земљи. Владу Велике Британије до сада је напустило неколико министара, чак 36 чланова, те предсједница Конзервативне странке у Доњем дому Парламента гђа Leadsom, која је крајем седмице поднијела оставку. Leadsom је изјавила да није сагласна с посљедњим планом за Брежит премијерке Мау, који у себи садржи, према њеним ријечима "опасне" приједлоге, као што је онај о другом референдуму. Истовремено, премијер Ирске је изјавио како би избор новог премијера у Великој Британији могао довести до нове фазе у преговорима о Брежиту који би могли бити "врло опасни" за Ирску. Крајем седмице одржани су избори за Европски парламент те је према прелиминарним подацима на првом мјесту Брежит странка Nigel Farage, који се залаже да Велика Британија напусти ЕУ без споразума, затим слиједе либерални демократи, док су конзервативи и лабуристи претрпјели велике губитке. Према прогнозама OECD-а, пројигирана стопа БДП-а Велике Британије у текућој години износи 1,2%, док се за наредну годину прогнозира стопа БДП-а од 1%. У овој години прогнозирана стопа инфлације износи 1,7%, а у 2020. години очекује се да ће иста износити 1,9%.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивањ е	Стварно стање	Претходни период
1.	Инфлација (Г/Г) АПР	2,2%	2,1%	1,9%
2.	PPI улазне цијене у производњи (Г/Г) АПР	4,5%	3,8%	3,2%
3.	PPI излазне цијене производње (Г/Г) АПР	2,3%	2,1%	2,2%

4.	Малопродаја (Г/Г)	АПР	4,5%	5,2%	6,7%
5.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP)	АПР	5,1	5,0	-1,0
6.	Пословно повјерење у индустријском сектору (СБИ)	МАЈ	-5	-10	-5
7.	Rightmove цијене кућа (Г/Г)	МАЈ	-	0,1%	-0,1%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,87728 на ниво од 0,88137, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2724 на ниво од 1,2714.

ЈАПАН

Након што су почетком протекле седмице објављени прелиминарни подаци за први квартал, а који су показали да је привреда Јапана у овом периоду забиљежила експанзију од 0,5% на кварталном нивоу, главни секретар Кабинета Владе Јапана Суга је изјавио да је неочекивани раст БДП-а показао снажне економске темеље и домаћу потражњу. У извјештају Владе Јапана за мај наведено је да се јапанска економија наставља опорављати умјереним темпом, док су слабости у извозу и индустријској производњи и даље присутни. Упркос растућим ризицима јачања трговинских тензија и успоравања кинеске потражње, Влада је задржала став да домаћа потражња остаје довољно јака да ублажи иностране шокове. Током службене посјете Јапану предсједник САД је истакао како те двије земље остварују значајан напредак у трговинским преговорима, иако би се споразум могао постићи тек након избора у Јапану, који ће се одржати у јулу.

Према прогнозама OECD-а за регион Јапана, очекују се стопе раста БДП-а од 0,7% и 0,6% у текућој и наредној години, респективно. Прогнозирана стопа инфлације за ову годину износи 0,8%, док се за 2020. годину очекује 1,5%.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапану

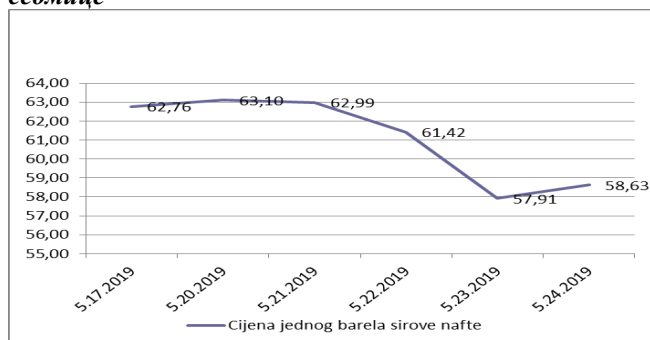
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивањ е	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) Р I квартал	-0,1%	0,5%	0,4%
2.	БДП (Г/Г) Р I квартал	-0,2%	2,1%	1,6%
3.	Индустријска производња (Г/Г) F MAP	-	-4,3%	-1,1%
4.	Искориштеност капацитета (М/М) MAP	-	-0,4%	1,0%
5.	Стопа инфлације (Г/Г) АПР	0,9%	0,9%	0,5%
6.	Индекс укупне индустријске активности (М/М) MAP	-0,2%	-0,4%	-0,2%
7.	Трговински биланс (у млрд JPY) АПР	232,7	60,4	527,8
8.	Извоз (Г/Г) АПР	-1,6%	-2,4%	-2,4%
9.	Увоз (Г/Г) АПР	4,5%	6,4%	1,2%
10.	PMI индекс прерађивачког сектора Р МАЈ	-	49,6	50,2
11.	Темељне машинске поруџбине (Г/Г) MAP	-3,4%	-0,7%	-5,5%
12.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) F АПР	-	-33,4%	-28,5%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 122,80 на ниво од 122,46 (најнижи ниво од почетка маја 2017. године). JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 110,08 на ниво од 109,31.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 62,76 USD (56,25 EUR). Почетком протекле седмице цијена нафте је забиљежила благи раст под утицајима индикација од стране ОПЕС-а да је вјероватно да ће наставити да одржавају смањену производњу до краја године с циљем подстицаја повећања цијене овог енергента. Ипак, након тога, средином седмице цијена овог енергента је биљежила пад све до петка. Након веома благог пада забиљеженог у уторак, израженији пад цијене нафте је првобитно забиљежен у сриједу под утицајем објављивања податка о расту америчких залиха овог енергента, као и због слабије потражње рафинерија. ЕИА је објавила да су залихе у прошлој седмици повећане за 4,7 милиона барела на 476,8 милиона барела, што је највећи ниво од јула 2017. године. Највећи дневни пад од 5,71% цијена нафте забиљежила је током трговања у четвртак услед изражених трговинских тензија између САД и Кине које имплицирају лошије изгледе глобалног привредног раста, а што утиче на смањење изгледа за потражњу овог енергента. Благи опоравак цијене нафте је забиљежен на крају протекле седмице, те је на затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте износила 58,63 USD (52,33 EUR). Ипак, цијена нафте је на седмичном нивоу смањена за 6,58%, што је највећи пад забиљежен од децембра прошле године.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.277,53 USD (1.144,95 EUR). Цијена злата је почетком протекле седмице, тачније током понедељка и уторка, биљежила благо смањење. Корекција кретања цијене злата је забиљежена половином седмице, након што је објављен записник с посљедње сједнице FOMC-а (Federal Open Market Committee), у којем су чланови истакли стрпљив присуп даљем прилагођавању монетарне политике Феда. Израженији раст цијене овог племенитог метала, од око 11 USD, забиљежен је у четвртак подржан глобалним падом индекса акција, који је услиједио након најновијих трговинских тензија између САД и Кине и након саопштења Министарства трговине САД да ће предложити правило којим ће се наметнути компензацијске царине за земље које потцјењују своју валуту у односу на USD, јер на тај начин Министарство може компензирати новчане субвенције које штете америчкој индустрији. У петак је заустављен тренд раста цијене овог племенитог метала те је забиљежен и благи пад цијене злата. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.284,93 USD (1.146,95 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

